

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenſis Theſaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

Cap. 1. Laicos, & Clericos non conficientes, non astringi iure diuino ad
communicationem sub vtraque specie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

pleno iure ad illos non pertinent, institutio, & destitutio ad eos non spectat, sed Presbyteri ad illis presentandi ab Episcopo sunt instituendi, de quo etiam Erasmi à Cochier de iurisdic. ord. in exempros, p. 4. quæst. 80. Hieron. Roder. in compendio quæst. regul. resolut. 15. num. 13. vbi ait per

multa privilegia Apostol. collationem, & institutionem beneficiorum Regularium, etiam auctorizabilem, pertinere ad Monachos, & ad monasteria, quibus sunt unita, nec Episcopos in eorum vacatione posse edicta proponere, nec ad concursum vocare.

Presentetur beneficiandus ipsi Ordinario, aliàs institutio sit nulla.

C A P V T X I I I.

- 1 *Intelligitur quoad examen dumtaxat ab Ordinario faciendum de persona presentati.*
- 2 *Institutiones inferioribus ex immemorabili competentibus non sunt sublatae per Concil.*
- 3 *Capitulum Sede vacante potest presentatos Cleri-*

cos à patronis instituere.

- 4 *Vicarius Episcopi, seu Capituli Sede vacante habens mandatum generale potest instituere presentatos.*
- 5 *Edictorum relaxatio in hac materia ad eos spectat, ad quos ante Concil. spectabat.*

^a Vide sess. 25. c. 9. c. illud & c. relatum. de iurepatron. Cōc. Maguntien. tempore Arnulphi c. 4. Concil. Salegustad. c. 13. & infr. c. 9.

Non liceat præterea^a patrono cuiusvis privilegij prætextu, aliquem ad beneficia sui iuris patronatus, nisi Episcopo loci Ordinario, ad quem prouisio, seu institutio ipsius beneficii cessante privilegio, iure pertineret, quoquomodo præsentare: aliàs præsentatio, ac institutio, forsan, & secuta, nulla sint, & esse intelligantur.

Refert decifum Armendar. in addit. ad recop. legum Navarrae lib. 4. tit. 30. l. 1. de iurepatron. num. 63. hoc decretum intelligendum esse quoad examen dumtaxat ab Ordinario faciendum de persona presentati, secundum cap. 13. sess. 7. non autem intelligendum vt censeatur ablata institutio, quam saluam esse omnibus Episcopo inferioribus hoc idem Concilium voluit sess. 25. c. 9. ver. quod si ad inferiores, nec per id censeatur sublatae fundationes, veluti si fundator Capellæ reliquerit institutionem Capitulo.

² Institutiones Archidiaconis, & alijs inferioribus ex immemoriali competentibus non esse per Concilium sublatas, refert decifum Nicol. Garc. de benef. p. 9. c. 3. n. 19. ad 1. Capitulum Sede vacante posse presentatos clericos à patronis instituere, resoluunt Quarant. in summa Bullar. ver. b. Sede vacante q. 9. ver. quæ conclusio. Nicol. Garc. p. 5. cap. 7. num. 54. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 3. cap. 38. q. 2. Ego ipse d. p. 3. alleg. 72. num. 183.

⁴ Vicarium Episcopi, seu Capituli Sede vacante non habentem mandatum limitatum, sed generale, posse instituere presentatos, probat cap. ex frequentibus, de institut. & ibi gloss. & Doctores, & in cap. fin. de officio Vicarij, lib. 6.

Roch. de Curte de iurepatronat. ver. competens, quæst. 31. Miles ver. Vicarius Episcopi, Couarr. lib. 3. variar. cap. 20. num. 7. Soar. de Pace in pract. tom. 2. prælud. 3. num. 7. & 8. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 9. §. 1. à num. 78. Zerol. in practi Episcop. part. 1. ver. Vicarius, §. 14. Azor. d. part. 2. lib. 3. cap. 44. quæst. 5. & lib. 6. cap. 22. quæst. 3. Nicol. Garc. de benef. part. 5. cap. 8. num. 84. cum seqq. Sbroz. de officio Vicarij lib. 2. quæst. 3. per tot. vbi num. 15. aduertit quod licet in hoc decreto dicatur institutionem fieri non debere nisi ab Episcopo loci Ordinario, & quod propter illas particulas, quoquo modo, & nisi, videantur exclusi similes casus, dissimiles, æquales, & maiores expressis, ac indirectos, tamen Vicarij non sunt similes, nec æquales, nec maiores Episcopis, sed vnus, & idem cum illis, ac prouide exclusi non censentur, sed Archidiaconi, Archipresbyteri, Decani, & Prapostiti.

Edictorum, siue citationum ad vocandos oppositores relaxatio, quæ fieri debet in presentationibus patronorum, & edicta ponere ante institutionem iurispatronatus, ad eos spectat, ad quos ante Concil. spectabat. Ita refert decifum Nicol. Garc. de benef. p. 9. cap. 3. num. 19.

S E S S I O X X I.

Laicos, & Clericos non conficientes, non adstringi iure diuino ad Communionem sub vtraque specie.

C A P V T P R I M V M.

1 *Doctores de materia cap. agentes.*

2 *Clerici non conficientes Eucharistiam sibi administrare possunt.*

3 *Laicus nisi in necessitate extrema mortis, & in absentia Sacerdotis Eucharistiam sibi administrare nequit.*

IT A Q V E sancta ipsa Synodus, à Spiritu sancto, qui spiritus est sapientiæ, & intellectus, (spiritus consilij), & pietatis, edocta, atque ipsius Ecclesiæ^a iudicium, consuetudinem secuta, declarat, ac docet, nullo diuino præcepto laicos, a Clericos non conficientes, obligari ad Eucharistiæ Sacramentum sub vtraque specie sumendum, neque vlllo pacto, salua fide dubitari posse, quin illis alterius speciei Communio ad salutem sufficiat: nam^b, etsi Christus Dominus in vitima cœna venerabile hoc Sacramentum in panis, & vini speciebus instituit, & Apostolis tradidit: non tamen illa constitutio, & traditio eò tendunt, vt omnes Christi fideles statuto Domini ad vtramque speciem accipiendam astringantur. Sed neque ex sermone illo, apud Ioannem sexto, recte colligitur vtriusque speciei Communione à Domino præceptam esse, vtrumque iuxta varias Sanctorum Patrum, & Doctorem interpretationes intelligatur. namque qui dixit^c: Nisi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis: dixit quoque^d: Si quis manducauerit ex hoc pane, viuet in æternum. Et qui dixit^e: Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam: dixit etiam^f: Panis, quem ego dabo, caro

¹ Ibid. 11.
^a Cōc. Constant. sess. 13. infr. can. 2.

^b Matth. 26.
Marc. 14.
Lucæ 22.
1. Cor. 11.

^c Ioann. 6.
^d Ibidem.

^e Ibidem.

^f Ibidem.

caro mea est pro mundi vita. Et denique qui dixit ^g; Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo: dixit nihilominus ^h; Qui manducat hunc panem, viuet in æternum. ^g Ibidem. ^h Ibidem.

1. Vide Hesselan, de Communionem sub vtraque specie, Card. Bellarm. lib. 4. de Euchar. cap. 24. Valent. tom. 4. disp. 6. quæst. 6. puncto 5. Henriquez in summa lib. 8. de Eucharistia, cap. 44. in princ. Iodoc. Coc. in thesauro Catholico tom. 2. lib. 6. art. 2. latè Hurtado de Sacramentis disput. 10. diffie. 5. vbi latè probat laicos non teneri sub vtraque specie, sed licite posse sub specie tantum panis communicare. Petr. de Ledesma in summ. p. 1. de Sacrament. vbi de Eucharistia, cap. 16. conclus. 2. Aegid. de ConincK de Sacram. tom. 1. quæst. 80. num. 111. cum seqq. & quæst. 73. num. 36. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 29. num. 58. in fine. & num. 59. Filluc. in quæst. moralibus tom. 1. tract. 4. cap. 7. num. 201. Bonacina de Sacramentis disput. 4. quæst. 2. puncto 3. à princ. & quæst. 1. puncto 4. num. 5. querit vtrum Sacerdos communicans sub vtraque specie plus gratia recipiat, quam recipit laicus, qui sub vna tantum specie communicat? de quo etiam Hurtado dicit. tract. de Eucharist. disput. 11. difficul. 6. per tot.
2. Et clericos non conscientibus.] An hi non conscientibus sibi Eucharistiam administrare possint? Resp. affirmatiuè Vgolin. de officio Episcopi cap. 15. §. 7. num. 9. quem re-

fero de officio & potest. Parochi, c. 20. nu. 24. tum quia & coniuges matrimonium sibi administrant praesente eorum Parocho, & duobus testibus; tum etiam, quia indulgentia concessa à Prelato, & ipse recipere eam potest; & subdit non repugnare, differentiam esse debere inter dantem, & accipientem, ac proinde non posse quem se ipsum baptizare, quia ea Sacramenta dum administrantur sunt, & in Baptismo quod generationem significat, sicut non potest quis se ipsum generare, ita nec potest se ipsum baptizare, cap. debitum, de Baptismo; & in penitentia debet quis iurisdictionem habere.

At Eucharistia per modum cibi sumitur; ergo per se administrare ipse Sacerdos sibi potest, sicut cibum sumere, non autem laicus, quia ipsi prohibitum est eam tangere, arg. cap. tribus, de consecr. dist. 2. nisi in necessitate extrema mortis, & in absentia Sacerdotis, secundum Soar. tom. 3. q. 82. disput. 72. sect. 3. Possunt de officio Curati cap. 8. num. 24. afferentes exemplum Reginae Scotiae, quae se ipsam communicauit, dum statim esset occidenda, quod tamen factum dicunt forsitan de Summi Pont. licentia processisse.

Ecclesiae potestas circa dispensationem Sacramenti Eucharistiae.

C A P V T II.

Praeterea declarat, hanc potestatem perpetuò in Ecclesia fuisse, vt in Sacramentorù dispensatione, salua illorum substantia, ea statueret, vel mutaret, quæ suscipientium vtilitati, seu ipsorum Sacramentorum venerationi, pro rerum, temporum, & locorum varietate, magis expedire iudicaret. id autem Apostolus non obscure visus est innuisse ^a, cum ait: Sic nos existimet homo, vñ ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei, atque ipsum quidem hac potestate vsum esse, satis constat, cum in multis alijs, tum in hoc ipso Sacramento, cum ordinatis nonnullis circa eius vsum ^b. Cætera, inquit, cum venero, disponam. Quare agnoscens sancta mater Ecclesia hanc suam in administratione Sacramentorum auctoritatem, licet ab initio Christianæ religionis non infrequens vtriusque speciei vsus fuisset, tamen progressu temporis, latissimè iam murata illa consuetudine, grauib; & iustis causis adducta, hanc consuetudinem sub altera specie comunicandi ^c approbavit, & pro lege habendam decreuit, quam reprobare, aut sine ipsius Ecclesiae auctoritate pro libito mutare non licet.

^a 1. Cor. 4.
1. Cor. 6.
^b 1. Cor. 11a
^c Concil. Constant. sess. 13.

Vide Henriq. in summa lib. 8. de Eucharistia, cap. 44. §. 3. Vasquez in 3. part. tomo 3. disputat. 223. numero 22. Sanchez de matrim. libro 3. disputat. 22. num. 27. Aegid. de ConincK de Sacrament. & censur. tomo 1. quæst. 80. num. 121. Filluc. in quæst. moralibus tomo 1. tractat. 4. cap. 7. num. 203.

Totum, & integrum Christum, ac verum Sacramentum sub qualibet specie sumi.

C A P V T III.

Insuper declarat, quamuis Redemptor noster, vt antea dictum est ^a, in suprema illa cœna hoc Sacramentum in duabus speciebus instituerit, & Apostolis tradiderit, tamen fatendum esse, etiam sub altera tantum specie, totum ^b, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi, ac propterea, quod ad fructum attinet, a nulla gratia, necessaria ad salutem eos defraudari, qui vnam speciem solum accipiunt.

^a Matth. 26.
Marc. 14.
suprà cap. 1.
1. Cor. 11.
^b Cap. qui manducat, qui inuitat cap. singuli de conf. dist. 2. suprà sess. 13. cap. 2. & con. 3. de Sac. Euchar.

Vide Petr. de Ledesma in summ. p. 1. de Sacrament. vbi de Eucharistia, c. 7. concl. 1. & 4. Balduin. jun. super opera controuerf. Bellarmini p. 2. lib. 3. c. 8. à princ. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 29. num. 37. & 38. Aegid. de ConincK de Sacrament. tom. 1. quæst. 76. art. 3. num. 32. & 33. Carrasc. in interpretat. ad aliquas leges nouæ recop. c. 1. num. 11. Fagundes in quinq. Ecclesie præcepta, præc. 3. lib. 4. cap. 4. num. 2. latè Ioan. de Lugo de Sacrament. tom. 1. tract. de Eucharistia disput. 8. sect. 1. à num. 2. Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Eucharist. disput. 1. diffie. 4. vers. ita tamen. & disput. 5. diffie. 1. in princ. Bonacin. de Sacrament. disput. 4. q. 3. punct. 5. num. 2. vbi num. 3. ait Christum existere totum sub spe-

ciebus non solum quoad substantiam, verum etiam quoad accidentia, videlicet quoad quantitatem, & qualitatem, & num. 4. asserit Christum quoad substantiam, & accidentia non solum existere sub qualibet specie, verum etiam sub qualibet parte specierum, de quo etiam latè Hurtado d. disp. 5. de Eucharistia, diffie. 9. vbi ait Theologos conuenire, Christum esse totum in tota materia consecrata, & totum in qualibet parte materie, in qua est corpus, aut sanguis Christi, sicut anima rationalis est tota in toto corpore, & tota in qualibet parte corporis. & diffie. 10. querit vtrum totus Christus sit sub indiuisibilibus specierum panis, & vini?

K 3 a. Nulla

Barbof. Collect. in Concil. Trid.